

Kinesiska år - hur många lever du?

av Stephen Green

Att Kina och Indien är framtidens ekonomiska stormakter kan ingen ta miste på. Dessa två länder har under de senaste fem åren stått för mer än 20 procent av tillväxten i världsekonomin. BNP-ökningen i Kina har under många år stadigt hållit sig mellan 8 till 10 procent, och Kina räknar med att kunna upprätthålla höga tillväxttal även under den närmaste femårsperioden. Kina intar nu fjärdeplatsen i världen efter USA, Japan och Tyskland. Landet är obestriddligen etta när vi passerar år 2050 enligt flertalet framtidsbedömare. USA befinner sig då på andra plats tätt följd av Indien. Att även Europa och Japan faller tillbaka är relativt sett ofrånkomligt. Ekonomen Stephen Green har försökt jämföra den dynamiska utvecklingen i Kina med utvecklingstakten i andra länder och introducerar begreppet "kinesiska år". Vi presenterar här hans jämförelser.

Att bo i Kina är en stark upplevelse, särskilt för de som besökte landet för några år sedan. Många är mer än lite desorienterade. "När jag var här i slutet av 1980-talet var Pudong ett tomt fält", är en vanlig berättelse man får höra om Bund, den gamla delen av Shanghai som blickar mot skyskraporna borta i Lujiazui, finansdistriktet i kanten av Pudong. Förändringen har inte stannat där. Bilar som BMW syns tillsammans med Audi, vid sidan av enstaka Humvee, trafikstockningar längs gator som för tjugo år sedan knappt fanns och saknade gatubelysning. Varje ny flott restaurang överträffar sina föregångare i glitter, champagne och fantasifulla kockar, medan att gå ut och äta i början av 1980-talet var en sällsynt och definitivt "kapitalistisk" upplevelse. För de som gör downtown Shanghai återfinns erfarenheten att få köra i cirka tre hela timmar innan någonting som liknar landsbygd framträder vid sidan av vägen. Endast för tio år sedan var merparten av denna mark jordbruksområden och jordbrukssamhällen. Det är en truism, men förändringstakten är extraordinär.

Tänk också tanken att du faktiskt hade upplevt allt. Tänk dig de otroliga löner som dina cirka tjugoåriga barn plötsligt har, den svindlande takt som de byter arbete (och relationer), skyskrapor står där de bortschaktade hyreshusen där du växte upp fanns, de omfattande resor som en del av dina grannar nu gör, och det lidande som andra visar när de blir sjuka och upptäcker att det lokala sjukhuset vill ha ofattbara

mängder kontanter i förskott innan de ens tittar på någon. Tänk dig, plötsligt alla dessa konstiga människor på gatorna, och som också verkar något förvirrade.

Alla upplever förändringar - men inte förändringar med den här hastigheten. Kan du föreställa dig hur det känns? Det kan vi inte. Men vi har, som ekonomer, en modell som skulle kunna hjälpa dig. Vi inför "kinesiska år", för att hjälpa dig och andra människor på andra platser att förstå något av vad som händer i Kina. En stor del av den förändring som har upplevts (men givetvis inte av alla) har att göra med den massiva ökningen av den genomsnittliga personliga rikedom som har skett sedan slutet av 1970-talet. (Pålästa marxister bland våra läsare vet att den ekonomiska tillväxten är roten till alla sociala förändringar). Så genom att mäta hastigheten på tillväxten av en genomsnittlig persons inkomster över tiden bör ge en mycket oslipad "bild" av den snabba upplevda förändringen. När vi har uppgifter för olika länder kan vi jämföra takten i tillväxten och beräkna våra "kinesiska år".

Hur många "kinesiska år" lever du? Våra resultat återfinns i tabellen. Exempelvis, enligt våra beräkningar motsvarar ett amerikanskt år en fjärdedel av ett kinesiskt år, eller 2,8 månader. Ett brittiskt år motsvarar 3,1 kinesiska månader. Med andra ord kommer en amerikan och en britt att uppleva förändringen i Kina inom loppet av tre månader under ett år hemma. Livet här är faktiskt fyra gånger snabbare. En britt som har bott i Kina i två och ett halvt år, till exempel, skulle

	Ett år motsv. Kinamånader	30 år motsv. Kinaår
Malawi	0.01	0.03
Nigeria	0.4	1
Sydafrika	0.6	2
Brsilien	0.8	2
Kenya	0.8	2
Etiopien	0.9	2
Fillippinerna	1.0	2
Congo, Republic of	1.1	3
El Salvador	1.1	3
Ghana	1.3	3
Mexico	1.3	3
Barbados	1.3	3
Jamaica	1.3	3
Schweiz	1.5	4
Tanzania	1.7	4
New Zealand	1.8	5
Frankrike	1.9	5
Colombia	2.0	5
Italien	2.2	6
Sudan	2.3	6
Tyskland	2.3	6
Canada	2.3	6
Morocco	2.3	6
Uganda	2.3	6
Island	2.4	6
Nederländerna	2.4	6
Iran	2.4	6
Israel	2.5	6
Tjeckien	2.5	6
Belgien	2.5	6
Nepal	2.6	6
Ryssland	2.6	7
Sverige	2.6	7
Australien	2.7	7
Danmark	2.7	7
Japan	2.8	7
USA	2.8	7
Polen	2.9	7
Mozambique	2.9	7
Storbritannien	3.1	8
Finland	3.2	8
Spanien	3.3	8
Egypten	3.4	8
Portugal	3.4	9
Norge	3.4	9
Bangladesh	3.5	9
Turkiet	3.5	9
Pakistan	3.7	9
Indonesien	4.4	11
Malaysia	4.9	12
Indien	5.6	14
Irland	5.8	14
Hong Kong SAR	5.9	15
Singapore	6.1	15
Thailand	6.2	16
Vietnam	7.2	18
Taiwan, China	7.3	18
Korea	8.0	20
Botswana	8.0	20
China	12.0	30

Källor: IMF, SCB Global Research

ha upplevt förändringar omkring honom som han skulle behöva vänta tio år hemma i Storbritannien för att få uppleva. De snabba förändringarna är lättare att förstå om du är i Asien. Ett singaporiskt år motsvarar 0,5 kinesiska år, eller sex månader. Och Kina upplevs ännu mindre konstigt för en sydkorean - ett koreanskt år motsvarar åtta kinesiska månader. En besökare från Botswana kanske inte är alltför oroad trots Kinas glödande förändringstakt.

I andra änden av skalan finns länder som inte har upplevt negativ inkomstutveckling under 1980-2007 (som inte finns med i vår tabell), samt även de som knappast haft någon förändring. Av de återstående, något godtyckligt, finner vi Malawi överst på

vår lista, ett land med en ökning på enbart 0,001 procent per år i genomsnitt sedan 1980. Enligt detta är en malawier van vid en ekonomisk tillväxt under ett år i en omfattning som sker i Kina inom loppet av 0,01 månader, eller cirka sju timmar.

Vi kan också visa siffrorna så här. Säg att du läser detta i en sömrig fransk kuststad. Storleken på förändring som har inträffat under de senaste 30 åren är likvärdiga med vad som har hänt i Kina under de senaste fem. Eller om du är i Nigeria, Kina har förändrats så mycket i fjol som ni har sett under de senaste 30 åren.

Metoden bakom "kinesiska år" är enkel. Vi använder per capita lokal valuta BNP-uppgifter i fasta priser och beräknade den genomsnittliga tillväxten under 1980-2007 för 60-talet länder. Med fasta priser bör siffrorna återspegla verklig förändring (dvs inflationen bör inte påverka dem). Och genom att använda oss av inhemska valutor har vi undvikit växelkurs-effekter. Sedan har vi jämfört dessa genomsnittliga årliga tillväxttakter med Kinas och sedan beräknat våra "kinesiska år". Tabellen visar hur många kinesiska månader som är likvärdiga med ett år för de listade länderna, samt hur många år Kina behöver för att förändras så mycket som dessa länder har förändrats under de senaste trettio åren.

Det finns naturligtvis problem med vår metod. Mest påtagligt är att många förändringar inte kommer med i BNP. För det andra har vi inte reglerat köpkraft och inkomst, men eftersom vi har att göra med tillväxten ser vi inte detta som något stort problem. För det tredje arbetar vi med en genomsnittlig tillväxttakt under perioden 1980-2007, så vi tar inte hänsyn till eventuella senare "spurter" (eller kollapsar) av tillväxten. Ett år i Brasilien motsvarar endast 0,8 kinesiska månader (24 kinesiska dagar) enligt våra siffror, men eftersom brasilianska inkomster nu växer snabbare, upplevs förändringarna där hemma mycket mindre långsamma. Om ett land har haft en ekonomisk uppgång och sedan kollapsat, med stigande genomsnittliga inkomster som sedan fallit tillbaka dit de var tidigare, kommer invånarna att uppleva mycket större förändringar än våra siffror visar. Och naturligtvis, för det fjärde finns det regionala skillnader, Shanghais invånare har troligen upplevt mer förändring än jordbrukare i Gansuprovinen under senare år.

Naturligtvis är våra "kinesiska år" bara en intressant jämförelse, men vi hoppas de ger dig den känsla av den yrseln dufår uppleva efter att ha flyttat till Kina. Eller för de som har tillbringat sitt liv här, det kan ge en smak av hur livet är för de som fortfarande bor kvar i den långsamma utvecklingstakten på annat håll. Utmanande? Vi säger: ge upp den sömninga franska kuststaden.

Stephen Green är Senior Economist vid Standard Chartered Bank i Storbritannien.

Artikeln presenteras i svensk översättning med tillstånd av Stephen Green och Standard Chartered Bank.